

ΣΑΚΥΝΟΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Τ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ.

ΕΤΟΣ Β.΄ | ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1877 | ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΚΒ.

Π. ΧΙΩΤΟΥ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Συνέχ. ἑξαφυλ. προηγούμενον)

‘Ως δὲ εὐσεβὴς εἰς τὰ θεῖα ὁ Καρ-
ρούσος, καὶ τὴν μὲν πίστιν τοῦ Χρι-
στοῦ διασώζων ἐν τῇ ψυχῇ, ἐν δὲ
τῇ καρδίᾳ τὴν φιλοπατρίαν, ὡς Κε-
φαλλὴν μεγάλθυμος δὲν ὑπέφερε διασυ-
ρομένην τὴν πατρίδα Κεφαλληνίαν, καὶ
τὴν χριστιανικὴν λατρείαν χλευαζο-
μένην ὑπὸ τοῦ συγγράψαντος τὰ μυ-
στήρια τῆς Κεφαλληνίας. Ὁ δὲ συγ-
γρὰς ἀλάλμος του ἐξήλεγξεν ἀπιστίαν

καὶ πλάνην τοῦ περιφρονοῦντος θεῖα
καὶ πάτρια. Φιλοσοφῶν δὲ ὡς Χριστι-
ανὸς, ἐπίστευε καὶ ὡμολόγει ὅτι ὁ υἱὸς
καὶ λόγος τοῦ θεοῦ πατὴρ ἐξ οὐρανοῦ,
ἐνεσαρκώθη τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἁγίου
πνεύματος ἐν μήτρᾳ παρθενικῇ, καὶ
ἐγένετο ἄνθρωπος ἀχωρίστως τῆς
θεότητος. Εὐηγγέλισε τοῖς ἐπὶ τῆς
γῆς πλήθεσιν ἀλήθειαν καταβάς, ἢ
ἀνθρώπινος διάνοια δὲν ἠδύνατο νὰ εὗρῃ
καὶ βεβαιώσῃ. Καὶ διὰ θαυμάτων καὶ
τῆς οὐρανοῦ δ.δασκαλίας ἐπίστωσε
τὴν θεότητα αὐτοῦ καὶ τὴν ἀποστολὴν
ἐκ Πατρὸς. Εἶτα θυσιασθεὶς ὑπὲρ ψυ-
χικῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐπανήλ-
θεν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ θείου Πα-
τρός. Τὴν θρησκευτικὴν ταύτην διδασκα-
λίαν τοῦ χριστιανισμοῦ, βασίζομένην ἐ-
πὶ τῆς ἱστορικῆς μαρτυρίας, δὲν εὖ-
ρισκεν ἀσύμφωνον ὁ Καρούσος μὲ τὰς

θεωρίας τῆς φιλοσοφικῆς ἐπιστήμης τοῦ τριαδικοῦ συστήματος, ὃ ἐπρέσβευεν. Ὁ-
θεν ἀντέτεινεν εἰς τὰς ψευδεῖς ἐνστάσεις
τοῦ ἀπίστου Ρενάν, ὅς τις μὲ τὸ χειρουργι-
κὸν κρυπτομάχαιρον pisturino τοῦ Πυ-
ρωνισμοῦ ἠθέλησε ν' ἀνατάμη τὸ μυστή-
ριον τῆς θείας οἰκονομίας, καὶ νὰ εὕρῃ
ὄργανον ἐνεργοῦν δυνάμεις ἐνεργείας καὶ
μυστήρια τῆς θείας οὐσίας, ἃ ὀφθαλ-
μὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὗς οὐκ ἤκουσε.

Καὶ οἱ μὲν ἀνασκευάσαντες τὴν ἀ-
πιστίαν τοῦ Ρενάνος, ὁ ἐπίσκοπος
Δουπανλoup, ὁ Ἀδάς Φρεπέλ καὶ
λοιποὶ τοῦ Χριστιανικοῦ πληρώματος
ζηλωταί, ἀντετάχθησαν ὀπλισθέν-
τες μὲ τὴν ἱστορικὴν μαρτυρίαν μόνον.
(*) Ἀλλ' ὁ Κροῦσσος προσέβη καὶ εἰς
τὴν φιλοσοφικὴν ἐνδειξὴν τῆς ἐνσαρ-
κώσεως τοῦ θεοῦ λόγου καὶ τῶν ὑ-
πὲρ σωτηρίας πραχθέντων ὑπ' αὐτοῦ
ἐπὶ γῆς. Παρέθεσε τὰς ἐπιστημονικὰς
θεωρίας τοῦ πνευματισμοῦ μὲ τὰ ἐξι-
στορούμενα ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν Εὐαγ-
γελίοις. Οὕτως ἐφιλοσόφησε τὰ ὑπερ-
φυσικὰ γεγονότα τοῦ Θεανθρώπου.

Ταῦτα οἱ μὲν βλέποντες Φαρισαῖοι
ἐξελάμβανον ὡς δυνάμιν δαιμονίου. Οἱ
δὲ μὴ ἰδόντες, ἀλλὰ τυφλῶς φιλο-
σοφούντες Κέλσος, Πορφύριος καὶ αὐ-
τὸς ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς ὁ Παρα-
βάτης, οἱ τὴν ἀρχαίαν εἰδωλολατρείαν
θελήσαντες ν' ἀναζήσωσιν, ἀμνίζοντες
τὰς κακοτροπίας αὐτῆς ἐνόμιζον μαγικὴν
ἐνέργειαν. Καὶ ὁ προετοιμάσας τὰς τρι-
βους τοῦ Ρενάνος νεόσοφος Στράους ἀποδί-
δει εἰς φαντασιώδεις ἐκπλήξεις τῶν μα-
θητῶν, οἵτινες ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν
τεράτουργοῦντα διδάσκαλον, ἐξέλαβον
αὐτὸν θεὸν καὶ ἐκήρυξαν.

Βεβαίως δυνάμεις μὲν υπερφυσικὴ θε-
οῦ ἐνήργησεν εἰς τὸ κήρυγμα του θεοῦ-

(*) Ἀνέγνωμεν πειστικωτάτην ἀπάντησιν κα-
τὰ Ρενάν ὑπὸ Ρηγοπούλου φοιτητοῦ τοῦ Πανεπι-
στημίου, ἔργον ἐκτιμήσαν τὴν Χριστιανικὴν Ἑλλά-
δα ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης, ἐν ᾧ καὶ ἐν Ἀθήναις
νεόσοφοι συνωθοῦντο νὰ δεξιωθῶσι καὶ θαυμάσω-
σι τὸν ἐπισκεπτόμενον κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δό-
ξης τοῦ Ρενάν.

ου λόγου, αἴσεις δὲ καρδίας ὑποκι-
νεῖ τὰς ἀποπλανήσεις περὶ ὁρισμένης
διανοίας ἀνθρώπου πρὸς ἐξήγησιν ἀκα-
ταλήπτων μυστηρίων θεοῦ. Διὸ ἡ μὲν
πίστις εἰς Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰου-
δαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἑλλήσι δὲ μωρίας
ἡμῖν δὲ τοῖς πιστοῖς θεοῦ δυνάμεις καὶ θε-
οῦ σοφία μένει εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπαρασά-
λευτος ἐν ταῖς καρδίαις 400 μυριάδι-
ων ψυχῶν. Ὁ δὲ Ρενάν, ὅστις πρὸ δ-
λίγων ἐτῶν ἐθαυμάζετο καὶ εὐφημεῖτο
ὑπ' ὀλιγαριθμῶν ἡδυπαθῶν καὶ φιλο-
καίων ὡς ἰσχυρὸν πνεῦμα νεόσοφον
ἐλησημονήθη καὶ θά συναποθάνῃ μετὰ
τῆς ἀπιστίας, τὰ δὲ βιβλία αὐτοῦ
ἄχρηστα καὶ σκληροκόρως θὰ ᾔναι πα-
ρερριμμένα εἰς τινα βιβλιοθήκην χωριμέ-
νην ἐν τῷ σκότει τῆς λήθης. Διότι Χρι-
στὸς μὲν Θεὸς βασιλεύει εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας, φληνάφεται δὲ ἀνθρώπου ἐπὶ ὀλι-
γίσταις ἡμέραις τοῦ μακροῦ χρόνου διαρ-
κοῦσι. Καὶ τοῦτο ἐκπληροῖ τὸν λόγον
τοῦ Κυρίου. » Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρε-
λεύσονται, οἱ λόγοι μου οὐ μὴ πα-
ρέλθωσι. »

Τὸ ἀπαράλευτον τῆς Θεοῦ σοφίας
καὶ πίστεως ἔχων ἐν τῇ καρδίᾳ ὁ Καροῦ
σος ἐξήλεγε τὰ μωρὰ σοφίσματα τοῦ
Ρενάνος. Καὶ ἐνῶ ὁ Ρενάν τότε
εὐφημεῖτο ὡς ἰσχυρὸν πνεῦμα, τὰς Ἀ-
θήνας ἐπισκεπτόμενος, καὶ οἱ παρ'
ἡμῖν νεόσοφοι συνωθοῦντο ἐν Ἀθή-
ναις νὰ δεξιωθῶσι καὶ συγχρῶσι ὡς
θριαμβεύοντα, ἐκ τῆς μικρᾶς Κεφαλ-
ληνίας ἀντεκρούετο καὶ ἐξηλέγχετο ὁ
φιλόσοφος καὶ ἀνίσχυρον πνεῦμα εἰς
τὰ σαθρὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἀπιστίας
του. Περίεργον διὰ τὰ παρ' ἡμῖν συγ-
χρόνως γινόμενα. Οἱ μὲν ἀρχαῖοι καὶ
ἄπιστοι εἰς Θεὸν Χριστὸν Ἀθηναῖοι
σοφοί, ὡς εἰδωλολάτραι κατεδίωξαν
εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον τὸν Ἀ-
πόστολον Παῦλον. Οἱ δὲ σημερινοὶ
ἐν Ἀθήναις νεόσοφοι οἱ πιστοὶ χρι-
στιανολάτραι ἐφιλοφρόνουν καὶ ἐθαύμα-
ζον τὸν Ρενάναν τὸν ἀπίστον εἰς τὸν θε-
ᾶνθρωπον Ἰησοῦν. Τοιαῦτα τὰ ἀποτελέ-
σματα τῆς οἰήσεως τῶν ψευδοντοσόφων.

Δὲν ἡδιαφόρησεν ὁ Καροῦσος καὶ εἰς ἄλλα θρησκευτικὰ ζητήματα νὰ ἐνδείξῃ ζῆλον. Διὰ πάσης θρησκευτικῆς πεποιθήσεως καὶ φιλογενείας ἐξήλεγξε τὸ ἐτεροδόξον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐπιθεωρήσεως τῆς ἐκδιδομένης ἐν Ἀθήναις. Ἐξετάζων ὁ συντάκτης αὐτῆς τὸ ζήτημα, ἐὰν τὸ λείψνον τοῦ ἐθνομάρτυρος Πατριάρχου Γρηγορίου, μετακομισθὲν εἰς Ἀθήνας, θὰ νομισθῇ πλεῖόν τι νεκροῦ, ὅπως κηρυχθῇ παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Γρηγόριος ὁ ἕως ἄγιος, ἐδίδασκειν ὡς ἀπὸ καθηγητικῆς ἑδρας. καὶ ἐδογματίζεν ὅτι εὐδελὸς λόγος ὑπάρχει νὰ κηρυχθῇ ἄγιος ὁ Πατριάρχης οὗτος διότι ἡ ἀνακήρυξις θὰ ἐσκανδαλίζεν ὅλους τοὺς ἐν Ἑλλάδι πεπαιδευμένους. Ἀντιτείνων ὁ Καροῦσος εἰς τὰς δοξασίας τοῦ συντάκτου, εὐρίσκει εὐλογωτάτην τὴν ἀνακήρυξιν. Διότι αὕτη οὐδόλως ἀντιβαίνει εἰς τὰς ἀνέκαθεν ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις, αἵτινες περιβάλλουσι τὸν στέφανον ἀγιωσύνης καὶ προσνέμουσι προσκύνησιν πρὸς τοὺς καθ' ὅλον τὸν εἶον ἀναδειχθέντας Ἡρώας τῆς χριστιανικῆς πίστεως, καὶ καρτερικῶς ἀθλήσαντας. Ὁ δὲ Πατριάρχης Γρηγόριος οὐ μόνον ἱσάγγελον πολιτεῖαν ἐν τῷ κόσμῳ ἐζήσεν, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον ὑπέστη ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Ὑπὲρ μὲν πίστεως, ὅτι ὁ τύραννος, ὡς λυσσώδης Μωαμεθανὸς, ἠθέλησε νὰ περιφρονήσῃ τὴν θρησκείαν τοῦ Θεοῦ Χριστοῦ. ἀγχορίζων τὸν ἀρχηγόν της, ὑπὲρ πατρίδος δὲ, ὅτι τὸν ὄλεθρον τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους ἀποφασίσας ὁ Σουλτάνος ἔσυρε τὸν Πατριάρχην εἰς τὸν θάνατον, ὅπως ἀρχίσῃ τὴν σφαγὴν ἐκ τοῦ ἐθνάρχου. Ὁ δὲ καλὸς ποιμὴν ἔθηκε τὴν ψυχὴν του ὑπὲρ τῶν προβάτων, δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν πολλῶν. Διὸ καλῶς ποιοῦσιν ἐκκλησία καὶ ἔθνος νὰ ἀποδώσωσι τιμὰς ἀγίου τῷ Πατριάρχῃ τῷ παθόντι ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Μόνοι θὰ σκανδαλισθῶσιν οὐχὶ οἱ πεπαιδευμένοι καὶ φιλοπάτριδες τῶν

εἰδόντων, ἀλλ' οἱ ἀσθενέστεροι τὴν πίστιν καὶ ἀπιστοῦντες, οἵτινες ὅσῃν παίδειαν καὶ ἂν ἔχωσιν εἶναι σκύβαλ' ῥυπαρὰ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ φιλοτιμίας. Διότι κατὰ τὸν οὐρανόμονα Παῦλον—» «εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ μωρὸς γενέσθω, ἵνα μένηται σοφός.—» Τίνες δὲ οἱ μωροὶ οἱ γενόμενοι σοφοί; Ὁ ἄπλοῦς λαὸς οἱ ζήλω καὶ πίστει εἰδότες καὶ πιστεύοντες εἰς τὰ δόγματα καὶ κελεύσματα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας καὶ τὴν φιλοπατρίαν αἰσθανόμενοι ἐν τῇ καρδίᾳ.

Πολλάκις δὲ ὁ Καροῦσος ἐγκωμιάσει τὰ κατορθώματα τῆς νέας ἀνδρειωμένης Ἑλλάδος κατὰ τὴν 25 Μαρτίου, ἡμέραν σωτήριον ψυχῆς καὶ ἐλευθερίας τοῦ ὀρθοδόξου Ἑλλήνος. Ἐτράνωσε τὰς θυσίας τῶν Κεφαλλήνων κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας διὰ τοῦ λόγου του ἐν τῷ μνημοσύνῳ τοῦ ἀποβιώσαντος Κωνσταντίνου Μεταξᾶ, ἐξυμνήσας πατριωτικὰ αἰσθήματα, σύνεσιν καὶ ἀνδρίαν. Οὐτε ὀλιγόρησε καθήκοντα Σχολάρχου, διαμνημονεύσας ἐν λόγοις ἐναρκητήριος τῆς σχολῆς ἀρετὰς καὶ εὐεργετήματα τοῦ Παιδείας Ἰδρυτοῦ τοῦ σχολείου, ὃ διεύθυνε. Βουλόμενος πρὸς τοῦτοις νὰ συνεισφέρῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλοῦτον Κυβερνήσεως συνέγραψεν ἐν εἰδεί ἐπιστολῆς τὰ πρωτόλεια κατὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Ἀγγλικῆς Προστασίας. Ἐν τῷ πονημάτων κατεβόησε τὰ ἀδικήματα τοῦ στρατηγοῦ Κάμπελ κατὰ τοῦ πατρὸς Δημομητρίου, καὶ ἔδωκε τρανὸν μαρτύριον τῆς Ἀγγλικῆς φιλοδικαιοσύνης ὅτι ὁ νέος Ἀρμοστὴς ἀπέδωκε τὰ στερηθέντα αὐτῷ δικαίωματα ὑπὸ τῆς αὐθαρεσίας. Λόγον ἐξεφώνησε προτρεπτικὸν πρὸς τοὺς τεχνίτας περὶ κοινομαθείας καὶ ἐργασίας ἐντίμου. Ἐδήλωσε δι' αὐτοῦ ὅποια ὠφελήματα παρέχονται εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν, ἥτις πορίζεται τὰ ἀναγκαῖα ἐργαζομένη, ἐκτυπλύνουσα τὸν νοῦν διὰ λαξέουσιν τοῦ νοός. Τὸν λόγον

δὲ ἐξεφώνησε κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς λέσχης τῶν τεχνιτῶν, ἧς ἐξελέχθη πρόεδρος.

Πρακτικώτατον καὶ ὠφελιμώτατον ἔργον ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει ὑπηγόρευσε τὴν μεταρρύθμισιν τῶν φυλακῶν. Αὗται οἰκοδομοῦμεναι διοργανίζονται κατὰ τὴν τῶν γνωστῶν συστημάτων ἢ τῆς ἐργασίας ἀπὸ κοινοῦ ἐν σιγῇ, ἢ τῆς αὐστηρᾶς ἀπομονώσεως, οὐ μόνον θὰ φέρωσιν εἰς κοινὴν μεταμέλειαν τοὺς δυστυχεῖς παραπεσόντας εἰς κακουργήματα, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀναπτύξωσιν ἐν αὐτοῖς νέας ψυχικὰς διαθέσεις εἰς τὸ νὰ διάγῳσι βίον ἀγνὸν καὶ ἑντιμον τοῦ λοιποῦ τῆς ζωῆς.

Τὴν ὑπαγόρευσιν αὐτὴν καθυπέβαλε τῷ 1873 πρὸς τὸν Δ. Μαυροκορδάτον ὑπουργὸν τῆς παιδείας, καὶ πρόεδρον τοῦ συλλόγου τῶν Ἑλληνικῶν γραμματῶν, ὅπως χορηγῶνται αἱ 150 χιλιάδες δραχμῶν ἐτησίως παρὰ τοῦ φιλογενοῦς ἐκείνου ἀθλοθέτου, ὅστις μὲ τοιαύτην χορηγίαν ἐκ τῆς περιουσίας του, ἠθέλησε νὰ εὐεργετήσῃ τὸ ἔθνος. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐπροτάθη καὶ ἄθλον 1500 δραχμῶν πρὸς ὅντινα ἤθελε γνωμοδοτήσῃ, ποῖον τὸ ὠφελιμώτατον καὶ πρακτικώτατον τοῦτο ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ φιλογενὴς ἐκεῖνος ἔμελλε νὰ ἐξοδεύσῃ. Ἡ ἀγωνοδίκης ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Καρούσου, καὶ ἀπεφάσισε νὰ δοθῇ πρὸς αὐτὸν τὸ ἄθλον 1500 δραχμῶν. Ἀλλ' ὁ ὑπαγορεύσας Καρούσος τὰς 1500 δραχμὰς ἀμοιβὴν ἀπηνήθη καὶ μόνον ἤρκεσθη εἰς τὴν ἔγκρισιν, ἧς ἔτυχεν ἡ γνώμη του. Τοσαύτη ἡ ἀφιλοερδεια τοῦ ἑπτανησίου διδασκάλου Καρούσου. Τοιαῦτα τὰ πονήματα εἰς τὰ ὅποια δι' ἄφοροι περιπτώσεις τῶν χρόνων, καθ' ὅς ἐξῆλθε ἀφορμὴν ἐδίδον εἰς τὸ νὰ κινήσῃ καὶ εὐστοχον γραφίδα. Νῦν δὲ μεταβαίνομεν εἰς ἐξέτασιν τῶν φιλοσοφημάτων αὐτοῦ.

(ἀκολουθεῖ)

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΜΥΘΟΠΛΑΣΤΙΚΑ

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(Συνέχ. Ἰδε φυλλ. ΚΑ').

Ἐν μιᾷ τῶν συνδιαλέξεων τοῦ Χαλλῆλ βῆε μετὰ τοῦ θεοῦ τοῦ Πέτρου ἐγένετο λόγος καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν δύο παιδίων. Ὁ χριστιανὸς διὰ τῶν πρακτικῶν αὐτοῦ γνώσεων καὶ δι' εὐγλωττίας πειστικῆς, καθὼς ἀντλούσης τὰ ἐπιχειρήματά της ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀπέδειξεν εἰς τὸν ἀμβλυωποῦντα Τοῦρκον πόσον τὰ γράμματα καὶ ἡ ἐπὶ τούτων στηριζομένη ἀγωγὴ δύνανται νὰ ὠφελήσωσι νέον ἐπιζητοῦντα στάδιον ἐν ᾧ νὰ διακριθῇ ἀπέδειξεν αὐτῷ τὸ πλημελλὲς τῶν τουρκικῶν σχολείων καὶ ἐπὶ τέλους ἔπεισε τὸν Ὀθωμανὸν ν' ἀποστείλῃ πρὸς ἐκπαίδευσιν τὸν υἱὸν του εἰς τὸ ἑλληνικὸν τῆς πόλεως. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τουρκικὴν, προσέθηκεν ὁ χριστιανὸς, ἐπιθυμῶ νὰ τὴν μάθῃ καὶ ὁ ἀνεψιός μου, ὥστε δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ἓνα διδάσκαλον καὶ διὰ τοὺς δύο. Συμμαθηταὶ λοιπὸν οἱ νεανίαι μας ἐν τῷ σχολείῳ, συμμαθηταὶ καὶ ἐν ταῖς κατ' ἰδίαν παραδόσεσι, νέα αὕτη ἀφορμὴ πρὸς σύνδεσιν ἀδελφικῆς πλέον φιλίας.

Ὁ γέρον Ὀθωμανὸς ἐλέπων αὐτοὺς συμπαίζοντας, συμματρώοντας, ἀγαπωμένους, ἀχωρίστους κατελήθη ὑπὸ ἰδέας τινὸς διαρκῶς παρενοχλούσης αὐτόν. —Κρίμα, λέγε, τὸ καλὸν αὐτὸ παιδίον νὰ μὴ εἶναι Τοῦρκος! Θα χαθῇ μία τόσον καλὴ ψυχὴ!

Καὶ ἐστέναζεν.

Ἡ δὲ ἰδέα αὕτη ἅπαξ ἐπελθοῦσα ἐρρίζωθη πλέον ἐν αὐτῷ. Συχνώτατα δὲ θεωρῶν μετ' εὐδαιμονίας ὑπερτάτην τὴν ἀγάπην τῶν δύο παιδίων,

—Κρίμα, ἐψιθύριζε, νὰ μὴ εἶναι Τοῦρκος.

Οὕτω τὰ ἔτη παρήρχοντο αἱ προ-